

svijet.hr

Ante Starčević – Ideali slobode i prava

Monografija Pave Barišića

Piše: Svijet.hr

23.05.2023. 14:12 [chat bubble](#) [78 komentara](#) [visibility](#) [8 pregleda](#)

200. obljetnica rođenja Oca Domovine proslavljena u Školskoj knjizi

Na 200. obljetnicu rođenja dr. Ante Starčevića (1823. – 1896.), znamenitoga hrvatskog političara, publicista, filozofa i književnika kojemu su suvremenici dodijelili počasno ime Otac Domovine, u Velikoj dvorani Školske knjige u Zagrebu svečano je predstavljena monografija Ante Starčević – Ideali slobode i prava Pave Barišića.

Knjigu su predstavili znanstveni savjetnik u trajnom zvanju na Hrvatskome institutu za povijest dr. sc. Stjepan Matković, profesor emeritus pri Fakultetu [hrvatskih studija](#) Sveučilišta u Zagrebu dr. sc. Alojz Jembrih, predsjednik Upravnog odbora Školske knjige dr. sc. Ante Žužul i autor knjige prof. dr. sc. [Pavo Barišić](#). U nazočnosti mnogobrojnih gostiju iz političkog, kulturnog i javnog života, nastupile su i hrvatska sopranistica Valentina Fijačko Kobić i pijanistica Eva Kirchmayer-Bilić.

„Nakon dugog vremena objavljena je monografija koja u prvi plan stavlja životopis Ante Starčevića. Autor, ugledni profesor [Pavo Barišić](#), u njoj oštroumno iznosi temeljne crte jedinstvenoga djelovanja Oca Domovine čiji je opus neraskidivo vezan uz hrvatski politički razvoj. Ta knjiga nesumnjivo pridonosi boljemu razumijevanju izgradnje moderne nacionalne individualnosti koja se u hrvatskom slučaju neprestano sučeljavala s mnogobrojnim izazovima pri čemu je upravo Starčevićeva misao odigrala bitnu ulogu u poučavanju o potrebi državne slobode”, rekao je znanstveni savjetnik u trajnom zvanju na Hrvatskome institutu za povijest dr. sc. Stjepan Matković.

Znanstveno djelo Ante Starčević – Ideali slobode i prava inovativan je pogled na Starčevićovu političku i filozofsku misao. Uz nove crtice za portret znamenitoga sabornika i filozofa, knjiga Pave Barišića iznosi na vidjelo aktualnost njegovih misli i državnčkih poruka.

„Sretna je okolnost što se predstavljanje te knjige podudara s danom, mjesecom i godinom rođenja Ante Starčevića (rođenog u Žitniku kraj Gospića) – 25. svibnja 1823. Doista nema ljepšeg dara čitateljskoj javnosti od monografije posvećene životu i radu jednoga od najistaknutijih hrvatskih nacionalnih pregalaca druge polovice 19. stoljeća. Autor monografije [Pavo Barišić](#), sveučilišni

profesor na Fakultetu **hrvatskih studija** Sveučilišta u Zagrebu, kao da je predosjećao zajedno s izdavačem da bi s odlaskom hrvatske kune – novčanice od tisuću apena s likom Ante Starčevića – u svijesti hrvatskoga društva, pojedinca poglavito, moglo nestati sjećanje na toga hrvatskog velikana, pa su se objelodanjivanjem ove knjige pobrinuli da se to ne dogodi”, izjavio je profesor emeritus pri Fakultetu **hrvatskih studija** dr. sc. Alojz Jembrih te istaknuo da je riječ o dragocjenom prinosu hrvatskoj kulturi, političkoj povijesti i povijesti općenito.

Prema njegovim riječima autor toga luksuzno opremljenog divot-izdanja **Pavo Barišić** nudi zaokruženu sliku o životu i radu doktora filozofije Ante Starčevića, a tekst prate mnoge ilustracije i fotografije koje čitateljima približavaju vrijeme u kojemu je Starčević djelovao te portreti osoba koje su s njim bile povezane.

Čitirao je i dio predgovora u kojemu autor prinjećuje kako „danas Starčevićovo djelo nije dostupno onoliko koliko takvu zagovorniku prava puka dolikuje, manje se spominje u javnosti, nije zastupljen ni u općoj naobrazbi koliko je zaslužio”. Podsjetio je na izreku hrvatskoga filologa, kroatista Franje Fanceva (1882. – 1943.) da narodi dolično štiju svoje zaslužne sinove samo onda kad znadu o njima svu istinu i predaju je mlađim pokoljenjima. „Mislim da se to može odnositi i na ovu monografiju Pava Barišića o Anti Starčeviću”, napomenuo je dr. sc. Jembrih.

„Domovinski je žar Ante Starčević naslijedio od svojega političkog oca, književnika, povjesničara i jezikoslovca Pavla Rittera Vitezovića koji je stvorio temeljnu skicu za borbu za Hrvatsku i hrvatski jezik kao član povjerenstva za razgraničenje Habsburške Monarhije s Venecijom i Osmanskim Carstvom. Sto pedeset godina poslije Starčević je nadogrudio njegovu misao o državi i hrvatskom jeziku kao temelju identiteta. Toliko je puno napravio za Hrvatsku da je Školska knjiga, zbog svoje nacionalne i javne odgovornosti, objavila ovu monografiju u spomen na 200. godišnjicu njegova rođenja”, izjavio je predsjednik Upravnog odbora Školske knjige dr. sc. Ante Žužul.

„Starčević je prepoznao dvije mane hrvatskog naroda koje su, nažalost, i danas prisutne. Rekao je, naime, da Hrvati brzo povjeruju i još brže zaboravljaju. Danas smo svjedoci mnogih zaborava, pa i zaborava Starčevića. Zbog niza razloga 2023. trebala je biti proglašena godinom Oca Domovine Ante Starčevića, ali mnogi su ga zaboravili. Toliko nas je zadužio da bismo svakih deset godina trebali imati godinu Ante Starčevića, da uđe u trajnu slavljeničku tradiciju hrvatskog naroda”, zaključio je dr. sc. Žužul.

Autor knjige prof. dr. sc. **Pavo Barišić** izrazio je radost što Školska knjiga upravo na jubilarni rođendan iskazuje počast zatočniku hrvatskoga prava i državne samostalnosti.

„Legendarni zastupnik biran je u Hrvatski sabor osam puta u najduljem razdoblju od 1861. do 1896. te je za života prozvan Ocem Domovine. U uzvišenim idealima slobode i prava ostavio je dragocjen zalag za budućnost”, rekao je prof. dr. sc. **Barišić**. Obrazložio je kako je prvi hrvatski predsjednik Franjo Tuđman visoko cijenio Starčevićevu političku filozofiju i ideale. Istaknuo je ideju pomirenja na kojoj je sagrađena vizija neovisne hrvatske republike koja se kao nit vodilja provlači kroz opus obojice.

dr. sc. Stjepan Matković, prof. dr. sc. **Pavo Barišić** dr. sc. Alojz Jembrih, dr. sc. Ante Žužul, Foto: Promo Školska knjiga

Starčevićeve su ideje trajan putokaz prema kojemu se može ravnati lijeva i desna strana političkog spektra, smatra autor knjige koja se može nabaviti u svim knjižarama i [webshopu](#) Školske knjige. Namijenjena je podjednako znanstvenicima istraživačima, studentima filozofije, prava, politologije, povijesti, sociologije i književnosti te svakom čitatelju koji njeguje zanimanje za navedena područja, a osobito za povijest hrvatske političke misli.